

42. Møde.

Onsdag den 11. Februar Kl. 13.

Formanden: Udvalget angaaende Forslag til Lov om Statsstøtte til Modernisering m. v. af Privatbanerne har afgivet Betænkning over nævnte Lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Spørgsmaal til Ministrene.

Formanden: Det første Spørgsmaal er stillet af det ærede Medlem Hr. Mogens Fog til Undervisningsministeren. Det lyder:

1) Agter Undervisningsministeren at tage Initiativ til Ændringer i den bestaaende Eksamensordning for de statsanerkendte Studenterkursus, saaledes at den bringes i Overensstemmelse med de for Gymnasierne gældende Krav?

2) Agter Undervisningsministeren at træffe Foranstaltninger til Afhjælpning af de økonomiske Vanskeligheder for visse statsanerkendte Studenterkursus?

Mogens Fog: Naar jeg har ønsket at rette de to nævnte Spørgsmaal til den højtærede Undervisningsminister, skyldes det Ønsket om, at Ministeren her i Tinget vil redegøre for sit Syn paa Adgangen til Studentereksamen uden for Gymnasierne.

Et betydeligt Antal unge, hvis Forældre ikke har Raad til at sende dem i Gymnasiet, søger som bekendt i en mere moden Alder at tage Studentereksamen som Privatister eller paa Kursus. Dette kræver ikke alene en betydelig Arbejdsindsats — det er jo ofte Mennesker, der samtidig skal ernære sig selv —, men det er ogsaa dyrere end for de heldigere stillede, der har kunnet følge den almindelige Vej; yderligere skal Studiet gennemføres paa 2 Aar. I Virkeligheden er det en beundringsværdig Indsats, disse unge yder, men man kan ikke sige, at Samfundet letter dem Vejen dertil. Privatister og de, der dimitteres fra ikke anerkendte Kursus, maa opgive et Stof ved Eksamen paa Universitetet, der, saa vidt jeg kan se, paa visse Punkter

endog er større end det, som gennemgaaes i Gymnasierne, og ved de statsanerkendte Kursus opgives et betydeligt større Pensum end i Gymnasierne. Medens man her slipper med 30—40 pCt. af det gennemgaaede Stof, maa de kursusstuderende opgive 11/2 Gange saa meget. Det forekommer mig urimeligt ikke alene i Betragtning af den udmærkede Undervisning, der gives paa de statsanerkendte Kursus, men ogsaa i Betragtning af den Kontrol, der udøves her, bl. a. ved en Forprøve, hvor mindre velregnede frasorteres. Mig bekendt er der en ringere Dumpeprocent til Studentereksamen paa Kursus end i Gymnasier.

I de senere Aar har der været gennemført en saakaldt Krisereduktion, men medens denne naturligvis mildner Kravene baade for gymnasie- og kursusstuderende, har den ikke udslettet den Forskel, som eksisterer i Kravene til de to Slags studerende.

Naar denne Sag ligger mig paa Sinde, skyldes det, at vi i Kursus- og Privatisteksamen har en Nødventil, hvorved de økonomisk daarligst stillede i Samfundet kan faa Adgang til Landets højeste Undervisning. Saa længe Adgangen til Gymnasierne ikke er demokratisk i den Forstand, at der er lige Adgang for de bedst egnede uanset økonomiske Kaar, synes jeg, man maa støtte og udvikle Muligheden for ad anden Vej at rekrutere den akademiske Stand ogsaa fra de mindrebemidlede Befolkningsslag. Det er i Virkeligheden et væsentligt Led i hele Samfundets Demokratisering. Jeg forstaar vel, at et socialt og et pædagogisk Hensyn her ved kolliderer, men jeg tror, at der hidtil er taget et alt for urimeligt stort Hensyn til det sidste.

Ved Siden af selve Eksamenskravene spiller naturligvis det Antal Kursuspladser, som staar til Raadighed, en afgørende Rolle. Nu forlyder det, at et eller flere af de anerkendte Kursus vil lukke til Sommer af økonomiske Grunde til Trods for den Forhøjelse af Statstilskuddet, der allerede er foretaget. Hvis dette bliver til Virkelighed, er Adgangen til at tage Studentereksamen uden for Gymnasierne altsaa yderligere reduceret, og jeg vil derfor spørge den højtærede Undervisningsminister, om han efter en eventuel Undersøgelse vil kunne anbefale en yderligere Forhøjelse af Statstilskuddet til de anerkendte Kursus, eller om han, hvad der i og for sig vilde forekomme mig rigtigere, vil arbejde for at faa oprettet flere direkte statsdrevne Kursus, der eventuelt kunde gennemføres ved Aftenundervisning paa Statsgymnasierne. Hvis hele Spørgsmaalet tages op, var det vel rimeligt, at man sam-